

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

Број:430-00-817/2017-04
12. децембар 2017. године
Кнеза Милоша 20
Београд

На основу члана 23. став 2. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10 и 99/14),

Министар финансија доноси

ОБЈАШЊЕЊЕ

у вези опорезивања акцизом кафе од 1. јануара 2018. године

1. Увод

Законом о изменама и допунама Закона о акцизама („Службени гласник РС”, број 108/16), прописано је да се од 1. јануара 2018. године на другачији начин уређује опорезивање акцизом кафе, и то у смислу да се врши проширење обухвата обвезника акцизе на кафу, на начин да се опорезивање акцизом кафе врши, осим при увозу (што представља досадашње законско решење) и онда када се у Републици Србији врши производња кафе, под којом се сматра прерада, пржење, паковање, као и друге са њима повезане радње које се врше у сврху производње кафе.

Поред тога, наведеним изменама закона, прописана је обавеза обележавања појединачног паковања кафе за крајњу потрошњу контролном акцизном маркицом.

2. Обвезник акцизе на кафу

Законом о акцизама („Службени гласник РС”, бр. 22/01, 73/01, 80/02, 80/02-др. закон, 43/03, 72/03, 43/04, 55/04, 135/04, 46/05, 101/05-др. закон, 61/07, 5/09, 31/09, 101/10, 43/11, 101/11, 93/12, 119/12, 47/13, 68/14-др. закон, 142/14, 55/15, 103/15 и 108/16 – у даљем тексту: Закон), прописано је да је од 1. јануара 2018. године обвезник акцизе на кафу:

- увозник кафе;

- лице које се сматра произвођачем кафе, а под произвођачем кафе сматра се лице које врши прераду, пржење, паковање, као и друге са њима повезане радње које се врше у сврху производње кафе. У том смислу, Законом је проширено значење појма „произвођача акцизних производа“, под којим се подразумева лице које у производном погону прави, обрађује, прерађује, дорађује и сл. производе на које се плаћа акциза у смислу овог закона, укључујући и лице које врши прераду, пржење, паковање, као и друге са њима повезане радње које се врше у сврху производње кафе.

Према томе, од 1. јануара 2018. године, обвезник акцизе на кафу је и лице које се у Републици Србији у оквиру своје делатности бави прерадом, пржењем, паковањем, као и другим са њима повезаним радњама које се врше у сврху производње кафе.

То значи да је обвезник акцизе на кафу привредни субјект (правно лице, односно предузетник), који у оквиру свог пословања обавља делатност, која се сходно Уредби о Класификацији делатности („Службени гласник РС”, број 54/10), сврстава у Сектора Ц - Прерађивачка индустрија, шифра делатности 10.83 Прерада чаја и кафе (која обухвата, између осталог: пржење кафе; производњу производа од кафе: млене кафе, инстант-кафе (растворљиве кафе), екстраката и концентрата кафе; производњу замена за кафу), независно од тога да ли је наведена делатност регистрована као претежна делатност или не тог привредног субјекта.

Сходно наведеном, у смислу Закона о акцизама, од 1. јануара 2018. године, обвезник акцизе на кафу је привредни субјект који у Републици Србији обавља производњу кафе, односно који врши неку од фаза у процесу производње кафе (нпр. прераду и пржење кафе; пржење и паковање и сл).

Обвезником акцизе на кафу, у смислу Закона о акцизама, не сматра се:

- привредни субјект, који у оквиру свог пословања, обавља трговину на велико или мало кафом, односно који врши продају кафе без даље прераде кафе. С тим у вези, продаја кафе без даље прераде подразумева уобичајене поступке (манипулације) који су повезани са трговином кафе, укључујући и нпр. препакивање кафе (или на захтев купца млене кафе, која се врши ради личне потрошње или потрошње у домаћинству), и то нпр. у продавницама, на тезгама и др;

- привредни субјект, који у оквиру свог пословања, обавља услугу припремања и послуживања кафе за конзумирање на лицу места, односно продаје кафе (тзв. „кафу за понети” и др), у делу обављања своје делатности нпр. у ресторанима, баровима, кафићима и др.

Поред увозника и произвођача кафе, обвезником акцизе на кафу, сагласно члану 6. став 2. тачка 5б) Закона, сматра се и свако лице које стави у промет у Републици Србији кафу супротно одредбама овог закона.

3. Предмет опорезивања акцизом

Према одредби члана 14. Закона, кафом у смислу овог закона сматра се:

- 1) непржена кафа из тарифних ознака номенклатуре ЦТ: 0901 11 00 00 и 0901 12 00 00;
- 2) пржена кафа из тарифних ознака номенклатуре ЦТ: 0901 21 00 00 и 0901 22 00 00;
- 3) љуспице и опне од кафе из тарифне ознаке номенклатуре ЦТ 0901 90 10 00;
- 4) екстракти, есенције и концентрати од кафе из тарифне ознаке номенклатуре ЦТ 2101 11 00 00;
- 5) замене кафе које садрже кафу из тарифне ознаке номенклатуре ЦТ 0901 90 90 00;
- 6) мешавине екстраката, есенција и концентрата од кафе са прженом цикоријом и осталим прженим заменама кафе или екстрактима, есенцијама и концентратима тих производа из тарифних ознака номенклатуре ЦТ: 2101 11 00 00, 2101 30 11 00, 2101 30 19 00, 2101 30 91 00 и 2101 30 99 00;
- 7) препарати на бази екстракта, есенција и концентрата од кафе или на бази кафе из тарифних ознака номенклатуре ЦТ: 2101 12 92 00 и 2101 12 98 00 и препарати који садрже кафу, екстракте, есенције и концентрате од кафе из тарифне ознаке номенклатуре ЦТ 1806 90 70 00;
- 8) напаци и безалкохолна пића што садрже кафу, екстракте, есенције и концентрате од кафе из тарифног броја ЦТ 2202.

Под производњом кафе, у смислу овог закона, сматра се прерада, пржење, паковање, као и друге са њима повезане радње које се врше у сврху производње кафе.

Чоколада и производи слични чоколади, кремпроизводи, бомбонски производи, пекарски производи, прашкови за пудинге и креме са додатком кафе не сматрају се кафом у смислу става 1. овога члана.

4. Настанак обавезе по основу акцизе и обрачун акцизе на кафу

Сходно одредби члана 3. Закона, обавеза по основу акцизе настаје када су акцизни производи, у конкретном случају, када је кафа из члана 14. Закона:

- 1) произведена у Републици Србији;
- 2) увезена у Републику Србију.

Под производњом кафе, у смислу Закона, сматра прерада, пржење, паковање, као и друге са њима повезане радње које се врше у сврху производње кафе.

Увезеном кафом сматра се кафа из члана 14. Закона, која је увезена у складу са царинским, односно спољнотрговинским прописима.

Према томе, обавеза по основу акцизе на кафу настаје при увозу кафе у Републику Србију, односно у када се кафа произведе у Републици Србији у складу са Законом.

Одредбим члана 21. став 1 Закона прописано је да је обвезник акцизе дужан да обрачуна акцизу у моменту стављања акцизних производа у промет.

Сагласно одредби члана 21а Закона, обавеза обрачунавања акцизе при увозу акцизних производа, настаје даном настанка обавезе обрачунавања увозних дажбина, а акцизу обрачунава надлежни царински орган.

Према члану 22а став 1. тачка 4) Закона, обавеза обрачунавања акцизе настаје и када се у поступку контроле утврди да је лице из члана 6. став 2. тачка 5б) Закона ставило у промет у Републици Србији акцизне производе супротно одредбама овог закона.

С тим у вези, а сагласно наведеним одредбама чл. 21, 21а и 22а Закона, обвезник акцизе на кафу је дужан да акцизу на кафу плати:

1. Приликом увоза кафе - обавеза обрачунавања акцизе настаје даном настанка обавезе обрачунавања увозних дажбина, акцизу обрачунава надлежни царински орган, а обрачунату акцизу при увозу, увозник кафе дужан је да плати у роковима и на начин предвиђен за плаћање увозних дажбина.

2. Приликом стављања кафе у промет од стране произвођача кафе који кафу производе у Републици Србији.

3. Када се у поступку контроле утврди да је лице из члана 6. став 2. тачка 5б) Закона ставило у промет у Републици Србији кафу супротно одредбама овог закона.

5. Утврђивање расхода на кафу, на који се не плаћа акциза

Акциза на кафу произведену у земљи не обрачунава се на расход који је утврђен у складу са актом који је донела Влада на основу члана 21. став 2. тачка 4) Закона.

Наиме, Уредбом о изменама и допунама Уредбе о количини расхода (кало, растур, квар и лом) на који се не плаћа акциза („Службени гласник РС”, број 88/17 - у даљем тексту: Уредба о расходу), која се примењује од 1. јануара 2018. године, утврђена је количина расхода која настаје у поступку производње кафе, под којим се у смислу ове уредбе сматра процес пржења и паковања кафе, а који представља расход на који се не обрачунава акциза.

Према Уредба о расходу, расходом се сматрају губици који настају при манипулацији са производима, а који су несумњиво последица технолошког процеса, односно предузимања неопходних радњи у поступању са производима, при чему је уређено да се утврђивање расхода у смислу става 1. овог члана Уредбе о расходу и

члана 21. став 2. тачка 4) Закона, сматра и утврђивање расхода који је настао у поступку производње, пржења и паковања кафе.

Произвођач кафе расход утврђује непосредно након настанка одређеног расхода или редовним, односно ванредним пописом кафе. Утврђивање расхода врши овлашћено лице или пописна комисија обвезника акцизе на кафу (пржионица), а о извршеном попису обавезно се састављају записник и пописна листа.

Норматив за утврђивање расхода, на који се не плаћа акциза на кафу у пржењу опредељен је до 20%, а за паковање млевене кафе расход износи до 0,80%.

То значи да утврђен расход може максимално износити до 20% приликом пржења кафе, односно до 0,80% приликом расхода који је настао у поступку паковања кафе (млевене кафе).

6.1. Начин обрачунавања акцизе на кафу

Обрачун акцизе на кафу до краја 2017. године врши искључиво надлежни царински орган при увозу кафе. Међутим, од 1. јануара 2018. године обрачун акцизе на кафу, поред при увозу, проширује се и на кафу из домаће производње, чиме се изједначава положај увозника кафе са домаћим произвођачима кафе и стварају исти услови у погледу пореских обавеза за све учеснике на тржишту.

Према одредби члана 20. став 3. Закона, прописано је да при обрачуну износа акцизе на кафу обвезник има право на сразмерно умањење обрачунате и плаћене акцизе претходном учеснику од кога је набавио кафу, односно има право на сразмерно умањење плаћене акцизе коју је сам увезао, а која се користи у фази производње, односно прераде.

Сагласно наведеним законским одредбама, обрачунавање акцизе на кафу која је произведена у Републици Србији, у вези са чланом 20. став 3. Закона, а сагласно члану 21. Закона, врши се тако што се количина произведене кафе множи прописаним износом акцизе на кафу по јединици мере. Произвођач кафе, у моменту стављања кафе у промет, у фактуру, отпремницу, доставницу, односно други документ који служи као основ за књижење, поред осталих прописаних података уноси и податке о основици за обрачун акцизе на кафу (у килограмима према врсти кафе из члана 14. Закона), износ акцизе према врсти кафе из члана 14. Закона и износ тако обрачунате акцизе на кафу.

У ситуацији, када примера ради, отпремница претходи издавању фактуре, обвезник акцизе обрачунава акцизу на отпремници. Када на документу постоји више истих производа различитих грамажа (ради се о истој врсти кафе из члана 14. Закона, нпр. пржена кафе), акциза се приказује збирно у једном износу, за укупну грамажу, при чему, уколико се на истом документу налази више врста кафе из члана 14. Закона, акциза се обрачунава за сваку врсту кафе посебно, с обзиром на то да се ради о акцизи на кафу различите акцизне категорије (различити износи акцизе на кафу).

Уколико се из неког разлога врши произвођачу повраћај кафе од стране купца, која се може даље продавати, купац на факури не исказује акцизу.

6.2. Основица за обрачун акцизе на кафу и износи акцизе на кафу

Према Закону, основицу за обрачун акцизе на кафу чини јединица мере – килограм нето масе, и то на: непржену кафу, пржену кафу, љуспице и опне од кафе и екстракте, есенције и концентрате од кафе, а основицу за обрачун акцизе на остале врсте кафе чини килограм нето масе кафе садржане у готовом производу.

Акциза на кафу плаћа се на један килограм нето масе у износу, и то на:

Кафа:	
1) непржена кафа (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 0901 11 00 00 и 0901 12 00 00)	85,75 дин/кг
2) пржена кафа (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 0901 21 00 00 и 0901 22 00 00)	107,18 дин/кг
3) љуспице и опне од кафе (тарифна ознака номенклатуре ЦТ 0901 90 10 00)	117,89 дин/кг
4) екстракти, есенције и концентрати од кафе (тарифна ознака номенклатуре ЦТ 2101 11 00 00)	160,78 дин/кг
5) замене кафе које садрже кафу (тарифна ознака номенклатуре ЦТ 0901 90 90 00)	321,55 дин/кг
6) мешавине екстраката, есенција и концентрата од кафе са прженом цикоријом и осталим прженим заменама кафе или екстрактима, есенцијама и концентратима тих производа (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 2101 11 00 00, 2101 30 11 00, 2101 30 19 00, 2101 30 91 00 и 2101 30 99 00)	321,55 дин/кг
7) препарати на бази екстракта, есенција и концентрата од кафе или на бази кафе (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 2101 12 92 00 и 2101 12 98 00) и препарати који садрже кафу, екстракте, есенције и концентрате од кафе (тарифна ознака номенклатуре ЦТ 1806 90 70 00)	321,55 дин/кг
8) напици и безалкохолна пића што садрже кафу, екстракте, есенције и концентрате од кафе (тарифни број ЦТ 2202)	321,55 дин/кг

НАПОМЕНА:

Износи акцизе приказани у табели примењују се од 1. фебруара 2017. године и представљају последњи усклађени износ акцизе на кафу, који је објављен у „Службеном гласнику РС“, број 7/17.

6.3. Умањење обрачунате акцизе на кафу

Поменутом одредбом члана 20. став 3. Закона, прописано је да при обрачуна износа акцизе на кафу обвезник има право на сразмерно умањење обрачунате и плаћене акцизе претходном учеснику од кога је набавио кафу, односно има право на сразмерно умањење плаћене акцизе коју је сам увезао, а која се користи у фази производње, односно прераде.

Начин обрачунавања и плаћања акцизе на кафу, врсту, садржину и начин вођења евиденција, достављања података и подношења пореске пријаве на кафу ближе је уређен Правилником о начину обрачунавања и плаћања акцизе, врсти, садржини и начину вођења евиденција, достављања података и подношења пореске пријаве („Службени гласник РС“, бр. 3/05, 54/05, 36/07, 63/07, 53/09, 63/12, 95/12, 96/12-исправка, 56/13, 67/15, 101/16 и 86/17 – у даљем тексту: Правилник).

Према одредби члана 8а Правилника, прописано је да, при обрачуна износа акцизе на кафу из члана 14. став 1. Закона, произвођач кафе има право на:

- сразмерно умањење обрачунате и плаћене акцизе претходном учеснику од кога је набавио кафу;

- сразмерно умањење акцизе која се плаћа при увозу, уколико кафу користи у даљој фази производње, односно прераде кафе (у случају када је увозник кафе уједно и произвођач кафе).

Обрачунатом и плаћеном акцизом, за потребе сразмерног умањења, сматра се претходно плаћени износ акцизе који је обрачунат у претходној фази производње и промета кафе, односно износ акцизе који се плаћа при увозу кафе, а који произвођач кафе може да умањи од обрачунате акцизе коју је дужан да плати.

Износ обрачунате и плаћене акцизе који се може умањити утврђује се на основу података о обрачунатој акцизи из докумената о увозу, односно набавци кафе по врсти.

Произвођач кафе умањење акцизе врши тако што од обрачунатог износа акцизе на кафу одбије сразмерни износ акцизе који је плаћен претходном учеснику, а сразмерно количини и врсти кафе из члана 14. Закона, која је стављена у промет у складу са Законом.

Да би се остварило умањење акцизе на претходно наведени начин, услов је да произвођач кафе набавља кафу од увозника кафе на коју је плаћена акциза при увозу, а под условом да поседује рачун или други документ од увозника кафе са исказаном акцизом, односно ако поседује јединствену царинску исправу којом се доказује да је акциза плаћена при увозу уколико је произвођач кафе истовремено и увозник кафе, са исказаном акцизом која се плаћа при увозу или ако да поседује рачун о набавци кафе од претходног учесника у фази производње кафе са исказаном акцизом и доказ да је платио тај рачун.

Рачун на основу кога се може извршити умањење обрачунате акцизе мора да садржи податке о купцу, врсти, количини и вредности набављене кафе и износу акцизе по свакој врсти кафе из члана 14. Закона. Рачун, који не садржи наведене податке не може се употребити у поступку умањења обрачунате акцизе по одредбама овог Правилника.

Напомињемо да је потребно да произвођачи кафе воде рачуна о свим елементима које треба да садржи рачун (нпр. податке о купцу, врсти, количини и вредности набављене кафе и износу акцизе по свакој врсти кафе из члана 14. Закона), како би се исти могао користити у поступку остваривања права на умањење плаћене акцизе. Уколико произвођач кафе не поседује прописану документацију, не може остварити право на умањење плаћене акцизе, већ је дужан да на целокупну количину кафе која је стављена у промет обрачуна и плати акцизу у складу са Законом.

Произвођач кафе умањење обрачунате акцизе у смислу члана 20. став 3. Закона, врши у роковима за плаћање обрачунате акцизе или приликом састављања обрачуна акцизе за календарски месец у коме је кафа стављена у промет.

Пример 1.

Произвођач кафе – (пржионица кафе врши увоз непржене кафе 8. јануара 2018. године и исту ставља у процес производње кафе, односно пржења и паковање кафе за крајњу потрошњу – испорука велетрговини/малопродајном објекту), извршио је увоз 2.000 кг. непржене (сирове) кафе, на коју је надлежни царински орган при увозу обрачунао акцизу (која је изсказана у ЈЦИ) у износу од 171.500,00 динара (2.000 кг. x 85,75 дин/кг.).

Увезена непржена (сирова) кафа утрошена је за производњу пржене кафе, тако да је од 2.000 кг. непржене (сирове) кафе добијено је 1.680 кг. пржене кафе (произвођач кафе је пописом утврдио расход од 16%). На ову количину кафе, по завршетку пржења, произвођач је пописом утврдио расход у паковању млевене кафе од 0,80%, тако да опорезива количина пржене и паковане кафе износи 1.666,56 кг (1.680 кг. - 13,44 кг.). Према томе акциза на пржену кафу која је упакована у појединачно паковање за крајњу потрошњу износи 178.621,90 динара.

Пошто произвођач кафе има право на умањење плаћене акцизе која је садржана у утрошеној количини непржене (сирове) кафе (171.500,00 динара), то је произвођач пржене кафе утврдио обавезу по основу акцизе на пржену и паковану кафу у износу од 7.121,90 динара (178.621,90– 171.500,00), као разлику између обрачунате акцизе на пржену и паковану кафу и плаћене акцизе при увозу непржене (сирове) кафе која је утрошена у крајњој производњи пржене кафе, односно готовог производа. Наведени

обрачунати износ акцизе од 7.121,90 динара произвођача кафе уноси у пореску пријаву за акцизу ПП-ОК за јануар 2018. године (коју подноси до 15. фебруара 2018. године).

У овом случају произвођач пржене кафе примењује члан 20. став 3. Закона, којим је прописано да при обрачуну износа акцизе на кафу обвезник има право на сразмерно умањење обрачунате и плаћене акцизе претходном учеснику од кога је набавио кафу, односно има право на сразмерно умањење плаћене акцизе коју је сам увезао, а која се користи у фази производње, односно прераде.

Наведени пример дат је под претпоставком да је у истом обрачунском периоду за акцизу (календарски месец) целокупна количина увезене непржене (сирове) кафе утрошена за производњу пржене кафе и стављена у слободан промет.

	Врста и количина кафе – основица за обрачун акцизе	Износ акцизе
1.	Плаћена акциза на непржену (сирову) кафу при увозу (2.000 кг. x 85,75 дин/кг.)	171.500,00
2.	Количина пржене кафе са расходом при пржењу од 16% - 1.680 кг (2.000. x 16%)	
3.	Количина пржене и упаковане кафе са расходом при паковању од 0,80% - 1.666.56 кг (1.680 кг. x 0,80%)	
4.	Обрачуната акциза на пржену и паковану кафу (1.666.56 кг. x 107,18 дин/кг.)	178.621,90
	Укупан износ за плаћање акцизе – разлика акцизе (4. - 1.) применом сразмерног умањена износа обрачунате акцизе на пржену и упаковану кафу и плаћене акцизе на непржену (сирову) кафу при увозу	7.121,90

У овом примеру, где је увозник кафе истовремено и произвођач кафе, произвођач кафе у пореској пријави за акцизу ПП-ОК уноси износ обрачунате акцизе у износу од 7.121,90 дин.

Поменути произвођач приликом фактурисања крајњег готовог производа купцу (велепродаја/малопрподаја) који тако купљен производ ставља у промет (упаковану млевену кафу) уноси, између осталог, податак о основици за обрачун акцизе на кафу (1.666.56 кг пржене кафе), износ акцизе 107,18 дин/кг и као напомену уноси износ обрачунате акцизе на кафу од 178.621,90 динара (која је укалакулисана у цену готовог производа).

Уколико је у истом обрачунском периоду за акцизу (календарски месец) само део количине увезене непржене (сирове) кафе утрошен за производњу пржене кафе и само део пржене кафе стављен у слободан промет, произвођач кафе – (пржионица кафе), која је истовремено и увозник кафе, обрачун акцизе на пржену кафу (под претпоставком да је у конкретном случају за тог произвођача кафе процес производње окончан тако да је пржена кафа у ринфузном паковању готов производ који ставља у слободан промет), обавеза обрачунавања акцизе на кафу настаје стављањем исте у слободан промет. То значи да је за одређену количину пржене кафе, коју је произвођач кафе у ринфузном паковању као готов производ ставио у промет, настала обавеза по основу акцизе на кафу стављањем исте у слободан промет, а наведени произвођач кафе обрачун акцизе на кафу врши тако што од обрачунате акцизе на кафу коју је ставио у промет, умањује плаћену акцизу на непржену (сирову) кафу, а сразмерно плаћеној акцизи на количину непржене (сирове) кафе која је утрошена у поступку пржења исте. Према томе, ако је за обвезика акцизе на кафу, у конкретном случају, процес производње кафе завршен пржењем, млевењем и паковањем кафе у ринфузно паковање (млевена кафа у ринфузи), која се као таква ставља у слободан промет, као последица

тога, за овог обвезника, обавеза по основу акцизе на кафу настаје стављањем кафе у ринфузном паковању (млевене кафе у ринфузи) у слободан промет.

Уколико је у истом обрачунском периоду за акцизу (календарски месец) целокупна количина увезене непржене (сирове) кафе утрошена за производњу пржене кафе, при чему је један део пржене кафе стављен у слободан промет, произвођач кафе – (пржионица кафе), која је истовремено и увозник кафе, обрачун акцизе на пржену кафу врши на начин из претходног става и то само на количину пржене кафе коју је ставио у слободан промет у складу са Законом.

Пример 2.

Уколико произвођач кафе – пржионица кафе из Примера 1. ставља у промет пржену кафу у ринфузном паковању (ринфуза) ради даље прераде кафе, нпр. ради млевења и паковања у појединачно паковање кафе за крајњу потрошњу другом привредном субјекту, обрачун акцизе на такав производ је следећи:

1.	Плаћена акциза на непржену (сирову) кафу при увозу (2.000 кг. x 85,75 дин/кг.)	171.500,00
2.	Опорезива количина пржене кафе са расходом при пржењу од 16% (1.680 кг. x 107,18 дин/кг.)	180.062,40
3.	Укупан износ за плаћање акцизе – разлика кацизе (2. - 1.) применом сразмерног умањена износа обрачунате акцизе на пржену кафу и плаћене акцизе на непржену (сирову) кафу при увозу	8.562,40

У овом примеру, где је увозник кафе истовремено и произвођач пржене кафе у ринфузном паковању (што за њега у процесу производње представља крајњи готов производ који као такав ставља у слободан промет), произвођач кафе у пореској пријави за акцизу ПП-ОК уноси износ обрачунате акцизе у износу од 8.562,40 дин.

Поменути произвођач приликом фактурисања готовог производа (пржене кафе у ринфузном паковању) купцу који врши млевење и паковање кафе у појединачно паковање кафе за крајњу потрошњу, уноси, између осталог, податак о основици за обрачун акцизе на кафу (1.680 кг пржене кафе), износ акцизе 107,18 дин/кг и износ тако обрачунате акцизе на кафу 180.062,40 динара.

Пример 3.

Сходно Примеру 2, купац пржене кафе који врши млевење и паковање исте (произвођач кафе) и тако упаковану кафу ставља у слободан промет, обрачун акцизе врши на следећи начин:

1.	Акциза исказана у фактури при набавци пржене кафе (1.680 кг. x 107,18 дин/кг.)	180.062,40
2.	Обрачуната акциза на паковану млевену кафу стављену у промет (1.666.56 кг. x 107,18 дин/кг.) са расходом од 0,80%	178.621,90
3.	Сразмерно умањени износ обрачунате акцизе на упаковану кафу, уз прописан расход (3. - 2.)	-1.440,50

У овом примеру, произвођач кафе у пореској пријави за акцизу ПП-ОК уноси износ обрачунате акцизе у износу од -1.440,50 дин.

Пример 4.

Уколико увозник кафе није лице које се у складу са Законом сматра произвођачем кафе (само је увозник и дистрибутер сирове кафе), за промет кафе који је извршен на домаћем тржити није обвезник акцизе, али приликом даље продаје кафе произвођачу кафе у фактури исказује акцизу која је плаћена при увозу.

7. Плаћање акцизе на кафу

Произвођач кафе - обвезник акцизе дужан је да обрачунату акцизу уплати:

1) најкасније последњег дана у месецу - износ акцизе обрачунат за период од 1. до 15. дана у месецу;

2) најкасније 15. дана у месецу - износ акцизе обрачунат за период од 16. до краја претходног месеца.

Изузетно, у случају ако је последњи дан у месецу нерадни дан, обвезник акцизе дужан је да обрачунату акцизу на кафу уплати последњег радног дана у том месецу.

Акциза на кафу произведена у земљи уплаћује се на посебан уплатни рачун: 840-717521843-11- Акциза на кафу произведена у земљи.

Према томе, за кафу која је стављена у промет у периоду од 1. до 15. дана у месецу, произвођач кафе акцизу плаћа најкасније последњег дана у месецу, осим у случају ако је последњи дан у месецу нерадни дан, произвођач кафе дужан је да обрачунату акцизу на кафу уплати последњег радног дана у том месецу.

За кафу за коју је стављена у промет у периоду од 16. дана у месецу до краја тог месеца, произвођач кафе акцизу плаћа најкасније до 15. дана у следећем месецу.

Када се ради о плаћању акцизе на кафу из увоза, обавеза обрачунавања акцизе при увозу кафе настаје даном настанка обавезе обрачунавања увозних дажбина, акцизу обрачунава надлежни царински орган, а увозник кафе дужан је да плати у роковима и на начин предвиђен за плаћање увозних дажбина.

8. Састављање обрачуна акцизе и подношење пореске пријаве за акцизу на кафу

Обвезник акцизе на кафу месечни обрачун акцизе саставља на основу књиговодствених и других евиденција, тако што сабира износе акциза из фактура, отпремница, докумената на основу којих је утврђен мањак и других докумената на основу којих је акциза обрачуната.

Месечни обрачун акцизе саставља се за период од 1. у месецу до задњег дана у месецу за који се обрачун саставља.

Обрачунати износ акцизе на кафу, обвезник акцизе уноси у Образац ПП ОА - Пореска пријава о обрачуну акцизе распоређен на уплатни рачун „Акциза на кафу произведена у земљи“. Ова пореска пријава (Образац ПП ОА), као и измењена пореска пријава подноси се искључиво у електронском облику преко портала Пореске управе као јединствени запис исказан XML језиком или попуњавањем пријаве у оквиру корисничке апликације.

Напомињемо да је обвезник акцизе на кафу дужан да поднесе пореску пријаву и за обрачунски период у коме не постоји обавеза плаћања акцизе.

Сагласно одредби члана 24. Закона, обвезник акцизе – произвођач кафе, дужан је да пореску пријаву за обрачун акцизе на кафу поднесе у року од 15 дана по истеку месеца за тај месец.

Према одредби члана 25. Закона, ако пореска пријава садржи недостатке у погледу формалне исправности и математичке тачности, Пореска управа у електронском облику обавештава подносиоца пореске пријаве о тим недостацима. Поновно достављање пореске пријаве са отклоњеним недостацима, не сматра се

подношењем измењене пореске пријаве. Пореска пријава сматра се поднетом када Пореска управа потврди формалну исправност и математичку тачност исказаних података, додели број пријаве, број одобрења за плаћање укупног износа обавезе по том основу и у електронском облику достави те информације подносиоцу пореске пријаве.

9. Ослобађење од плаћања акцизе на кафе

Одредбом члана 19. Закона, прописана су ослобођења од плаћања акциза на акцизне производе.

Код отпремања акцизних производа – кафе, за које је, у складу са чланом 19. Закона прописано ослобођење од плаћања акцизе, акциза се не обрачунава, већ се на отпремници или доставници изричито назначава да је реч о отпреми производа - кафе за коју је прописано ослобођење од плаћања акцизе.

Ако се кафа за коју је, у складу са чланом 19. став 1. тач. 1) и 4) Закона, прописано ослобођење од плаћања акцизе, пре напуштања територије Републике Србије, отпремају у царинско складиште, акциза се не обрачунава, већ се на отпремници, доставници или другом документу изричито назначава да је реч о отпреми кафе за коју је прописано ослобођење од плаћања акцизе у царинско складиште.

Ако се кафа из царинског складишта не отпреме ван територије Републике Србије, обрачун акцизе врши се приликом отпремања из царинског складишта, осим у случају када се акцизни производи - кафа отпремају у сопствени производни погон ради оплемењивања, обраде, дораде или прераде у складу са царинским прописима.

Напомињемо да уколико се у складу са царинским прописима у оквиру царинског поступка врши активно оплемењивање кафе, такав поступак не подлеже опорезивању акцизом кафе. При томе напомињено да уколико се кафа из поступка активног оплемењивања ставља у слободан промет на тржиште Републике Србије, тада настаје обавеза по основу акцизе на кафу.

10. Пријава места обављања делатности и упис у Регистар произвођача алкохолних пића и кафе

Сходно члану 30. Закона о акцизама лице које је регистровано за производњу акцизних производа, укључујући и производњу кафе дужно је да пре почетка обављања делатности производње кафе пријави надлежној организационој јединици Пореске управе место погона и сличног простора у коме ће обављати производњу кафе. Пореска управа - Централа води регистар произвођача кафе. Пријаву места погона произвођач кафе врши надлежној организационој јединици Пореске управе према месту погона и у случају када се ради о великим пореским обвезницима.

Правилником о садржини, врсти података и начину вођења регистра произвођача алкохолних пића и кафе („Службени гласник РС”, бр. 3/05 и 86/17), који се примењује од 30. септембра 2017. године, уређена је садржина, врста података и начин вођења регистра произвођача кафе.

Основни (конститутивни) упис у Регистар произвођача кафе врши се на основу писаног захтева произвођача кафе, који се подноси Пореској управи – Централи.

Наведени захтев за упис у Регистар произвођача садржи следеће податке:

- 1) пословно име и седиште (место, улица и број) правног лица, односно предузетника који подноси захтев;
- 2) број телефона, електронска адреса, а за предузетника име, презиме и ЈМБГ предузетника;
- 3) порески идентификациони број, матични број, шифру претежне делатности и бројеве текућих рачуна код банака;
- 4) број и датум акта о упису у одговарајући регистар код надлежног органа;

5) имена лица овлашћених за заступање;

6) податке о пуномоћнику и пуномоћје, ако се захтев подноси преко пуномоћника;

7) место и адресу погона и сличног простора у коме ће се обављати производња тих производа;

8) потпис подносиоца захтева.

Уз претходно наведени захтев обавезно се подноси и следећи доказ да овлашћено лице за заступање правног лица, односно предузетник, није под истрагом, односно да се против њега не води кривични поступак за кривично дело – овај доказ не може бити старији од 30 дана рачунајући од дана подношења захтева (оригинал документа који издаје надлежни суд).

Пореска управа – Централа, уколико су испуњени сви претходно наведени услови, произвођачу кафе издаје акт о упису у Регистар произвођача, односно доноси акт којим се одбија захтев за упис у Регистар произвођача:

У Регистар произвођача се уписују, односно уносе следећи подаци:

1) редни број и датум уписа;

2) пословно име правног лица, односно предузетника који подноси захтев;

3) адреса и место седишта правног лица, односно предузетника;

4) ПИБ, број телефона, електронска адреса, а за предузетника и име, презиме и ЈМБГ предузетника;

5) матични број и шифра претежне делатности правног лица, односно предузетника;

6) број и датум акта о упису у одговарајући регистар код надлежног органа;

7) имена лица овлашћених за заступање;

8) бројеви текућих рачуна код банака;

9) подаци о пуномоћнику и пуномоћју, ако се захтев подноси преко пуномоћника;

10) датум брисања из Регистра произвођача;

11) подаци о променама из члана 3. став 3. овог правилника;

У Регистар произвођача уписују се и промене претходно наведених података.

Лице уписано у Регистар произвођача у складу с овим правилником, дужно је да сваку промену претходно наведених података пријави Пореској управи – Централни у року од осам дана од дана настале промене.

Произвођач кафе, у случају престанка обављања делатности производње кафе, подноси Пореској управи – Централни захтев за брисање извршеног уписа у Регистар произвођача. Уз захтев за брисање произвођач кафе доставља доказ да је у складу са прописима којима се уређује обележавање кафе контролним акцизним маркицама вратио министарству надлежном за послове финансија неискоришћене контролне акцизне маркице.

У овом случају Пореска управа – Централа, након провере испуњености претходно прописаних услова, врши брисање ових обвезника из Регистра произвођача.

11. Обележавање кафе контролним акцизним маркицама

Одредбом члана 18. став 1. Закона, прописано је да обвезник акцизе дужан да, између осталог, кафу намењену за крајњу потрошњу, обележи контролном акцизном маркицом. Ставом 5. наведеног члана Закона, прописана је и врста појединачног паковања кафе за крајњу потрошњу које ће се обележавати контролном акцизном маркицом

С тим у вези, Уредбом о изменама и допунама Уредбе о изгледу контролне акцизне маркице, врсти података на маркици и начину и поступку одобравања и

издавања маркица, вођења евиденција о одобреним и издатим маркицама и обележавања цигарета и алкохолних пића („Службени гласник РС”, број 108/17 - у даљем тексту: Уредба о акцизним маркицама), уређен је начин и поступак обележавања кафе контролним акцизним маркицама.

Према Уредби о акцизним маркицама, свако појединачно паковање кафе за крајњу потрошњу из члана 14. Закона, које се ставља у промет на тржиште Републике Србије, мора бити обележено маркицом.

Појединачним паковањем кафе за крајњу потрошњу, у смислу ове уредбе, сматра се:

- појединачно паковање кафе из члана 14. Закона, нето тежине почев од најмање 0,05 kg до 10 kg, независно од амбалаже у којој се пакује и
- ринфузно паковање кафе из члана 14. Закона, у расутом стању, нето тежине преко 10 kg.

Маркица, којом се обележава кафе, садржи следеће податке:

1) ознаку (врсту) паковања, и то за:

- појединачна паковања ознака је „П”;
- ринфузна паковања (у расутом стању) ознака „Р”.

2) словну ознаку према врсти кафе, и то:

(1) за кафу произведену у земљи:

- А - за непржену кафу;
- Б - за пржену кафу;
- В - за љуспице и опне од кафе;
- Г - за екстракте, есенције и концентрате од кафе;
- Д - за кафу из члана 14. став 1. тач. 5) до 8) закона.

(2) за кафу из увоза:

- УА - за непржену кафу,
- УБ - за пржену кафу,
- УВ - за љуспице и опне од кафе,
- УГ - за екстракте, есенције и концентрате од кафе,
- УД - за кафу из члана 14. став 1. тач. 5) до 8) Закона,

(3) ЕК - за кафу из члана 14. став 1. закона коју произвођач, односно увозник отпрема ради продаје у авионима и бродовима који саобраћају на међународним линијама, односно у слободним царинским продавницама;

3) речи: „Република Србија - Министарство финансија”;

4) серијски број маркице.

Уредбом о акцизним маркицама прописано је да је маркица за обележавање кафе у појединачном паковању, односно ринфузи (у расутом стању) самолепљива сигурносна маркица на ролни, правоуганог облика, величине 30 mm x 15 mm.

Маркица за обележавање кафе за појединачно паковање лепи се на предњој страни паковања или друге амбалаже на видљивом месту и мора се налазити на паковању или другој амбалажи све док је исто у промету, а за кафу у ринфузном паковању маркица се лепи (причвршћује) на горњи десни или горњи леви угао на предњој страни паковања (вреће или другог паковања), тако да је маркица видљива и неопштећена све док се ринфузно паковање у потпуности не утроши.

Обвезник акцизе на кафу има обавезу обележавања кафе маркицом и када већ обележену кафу пакује у мања или већа паковања.

Захтев за издавање маркица за кафу подноси се министарству финансија на прописаном Обрасцу ЗАМ/К – Захтев за издавање контролних акцизних маркица за кафу, (састоје се од четири самокопирајућа примерка).

Произвођач кафе захтев за издавање маркица подноси ако:

1) је уписан у одговарајући регистар код органа надлежног за регистрацију (АПР);

2) је уписан у одговарајући регистар код органа надлежног за вођење регистра произвођача кафе (Регистар произвођача алкохолних пића и кафе који се води у Пореској управи Централни).

Увозник кафе захтев за издавање маркица може да поднесе ако је уписан у одговарајући регистар код органа надлежног за регистрацију (АПР).

Произвођач, односно увозник кафе уз сваки захтев за издавање маркица подноси за сваку маркицу према врсти кафе и планирану спецификацију о количини маркица према тежини кафе из члана 14. став 1. Закона за који подноси захтев.

Захтев за издавање маркица за кафу подноси лице кога је овластио произвођач, односно увозник кафе. Овлашћење, фотокопија личне карте, односно путне исправе и фотографија у боји овлашћеног лица предаје се министарству финансија, у два примерка. Овлашћење, за правно лице потписује лице овлашћено за заступање правног лица, а за предузетника власник самосталне радње и исто мора бити оверено.

По пријему захтева, министарство финансија утврђује да ли је подносилац захтева поднео прописану документацију, одређује евиденциони број, број и датум захтева и одобрава издавање маркица, стављањем отиска печата на сва четири примерка Обрасца ЗАМ/К и упућује овлашћено лице у Народну банку Србије – Завод за израду новчаница и кованог новца – Топчидер (Завод), ради преузимања маркица.

Издавање маркица Завод врши само лицу које је овлашћено, и то на начин да то лице може исте да преузме лично маркице у Заводу или се маркице на захтев обвезника акцизе на кафу шаљу инопроизвођачу или инодистрибутеру у иностранство на адресу коју наводи исти.

Пре издавања маркица произвођач, односно увозник кафе у обавези је да достави доказ министарству финансија о уплати цене штампања и достављања маркица.

11.1. Начин обележавања кафе контролним акцизним маркицама

Маркица за обележавања кафе у појединачном паковању, односно ринфузи (у расутом стању) је самолепљива сигурносна маркица на ролни, правоугаоног облика, величине 30 mm x 15 mm.

Маркица за обележавања кафе за појединачно паковање лепи се на предњој страни паковања или друге амбалаже на видљивом месту и мора се налазити на паковању или другој амбалажи све док је исто у промету, а за кафу у ринфузном паковању маркица се лепи (причвршћује) на горњи десни или горњи леви угао на предњој страни паковања (вреће или другог паковања), тако да је маркица видљива и неопштећена све док се ринфузно паковање у потпуности не утроши.

Обвезник акцизе на кафу има обавезу обележавања кафе маркицом и када већ обележену кафу пакује у мања или већа паковања.

Према томе, акцизном маркицом за кафу обележава се свако појединачно паковање кафе за крајњу потрошњу из члана 14. Закона, које се ставља у промет на тржиште Републике Србије,

Појединачним паковањем кафе за крајњу потрошњу сматра се:

- појединачно паковање кафе из члана 14. Закона, нето тежине почев од најмање 0,05 kg до 10 kg, независно од амбалаже у којој се пакује и
- ринфузно паковање кафе из члана 14. Закона, у расутом стању, нето тежине преко 10 kg.

Напомињемо да се кафа која је у паковању мањем од 0,05 kg не обележава акцизном маркицом.

Акцизна маркица за обележавање кафе за појединачно паковање лепи се на предњој страни паковања или друге амбалаже на видљивом месту и мора се налазити на паковању или другој амбалажи све док је исто у промету. Изузетно, када се у малопродајном објекту нпр. у продавницама, на тезгама и др. врши продаја кафе без даље прераде за крајњу потрошњу (врши се продаја готових производа препакивањем кафе на лицу места, ради личне потрошње или потрошње у домаћинству) у том случају лице које врши препакивање кафе, није обвезник акцизе и није дужно да тако препаковану кафу обележи контролном акцизном маркицом.

При томе, напомињемо да лице које врши препакивање кафе (продаја кафе без даље прераде), при чему напомињемо да се наведено лице не сматра произвођачем кафе у смислу Закона, може да врши препакивање само кафе која је у ринфузном паковању које је прописно обележено контролном акцизном маркицом (акцизна маркица мора бити залепљена односно причвршћена на горњи десни или горњи леви угао на предњој страни паковања (вреће или другог паковања), тако да је маркица видљива и неоштећена све док се ринфузно паковање у потпуности не утроши.

То значи да лице које се бави продајом кафе без даље прераде (препакивањем кафе) мора да поседује одговарајућу документацију (рачун о набавци кафе са исказаном акцизом), а кафа у ринфузном паковању мора бити обележена прописаном акцизном маркицом (обавезу обележавања има претходни учесник у фази производњи кафе који је кафу ставио у промет, односно продао малопродајном објекту).

Уколико лице које врши продају кафе без даље прераде (нпр. млевење, односно препакивање кафе) не поседује одговарајућу документацију, односно уколико кафа у ринфузном паковању није прописно обележена акцизном маркицом, сматра се да је сагласно Закону кафа стављена у промет у Републици Србији супротно одредбама Закона, те у том случају настаје обавеза по основу акцизе на кафу, а лице које врши препакивање кафе сматра се обвзником акцизе на кафу.

Примери обележавања кафе контролном акцизном маркицом:

1. Увозник кафе, увози непржену кафу у ринфузном паковању, нето тежине 60 kg. и дужан је да ту кафу, пре стављања у промет на тржиште Републике Србије обележи акцизном маркицом, и то ознаке (врсте) паковања Р, и словне ознаке УА - за непржену кафу. Маркица се мора залепити (причврстити) на горњи десни или горњи леви угао на предњој страни паковања (вреће или другог паковања), тако да је маркица видљива и неоштећена све док се ринфузно паковање у потпуности не утроши.

Акцизна маркица се може лепити (причврстити) код иностраног произвођача или другог лица укључујући и овлашћеног дистрибутера иностраног произвођача пре увоза, односно у царинском складишту под царинским надзором у складу са царинским прописима.

2. Увозник или произвођач, када увози или производи нпр. напитке и безалкохолна пића што садрже кафу, екстракте, есенције и концентрате од кафе (тарифни број ЦТ 2202), чија је укупна нето тежина готовог производа нпр. 250 gr, а садржај нето масе кафе у том производу је нпр. 8 gr, такав производ не обележава акцизном маркицом.

3. Уколико се ради о амбалажи (кутији) која садржи више појединачних паковања кафе (нпр. 100 комада), чија појединачна тежина износи нпр. 0,03 kg, а укупна тежина амбалаже износи 3 kg, оваква амбалажа се не обележава акцизном маркицом, без обзира што прелази 0,05 kg предвиђених за обележавање контролном акцизном маркицом.

4. Уколико један привредни субјект увози сирову кафу нпр. тежине 60 kg (која је обележена акцизном маркицом, ознака (врста) паковања „Р”- ринфузна паковања (у

расутом стању), и словну ознаку АУ - за непржену кафу из увоза), коју ради даљег процеса производње кафе, измешта на више локација где се обавља процес производње кафе (нпр. пржења и паковања), такав поступак измештања кафе не сматра настанком опорезивог догађаја у смислу Закона (није настала обавеза обрачунавања и плаћања акцизе), али је то лице дужно да ту непржену (сирову кафу), која је упакована у више мањих паковања нпр. тежине по 20 kg, пре отпремања на другу локацију ради даље производње кафе, обележи прописаном акцизном маркицом, у конкретном случају, акцизном маркицом ознака (врста) паковања „Р”- ринфузна паковања (у расутом стању), и словном ознаком А - за непржену кафу произведену у земљи, уз напомену да такву кафу, такође, треба да прати и одговарајућа документација (нпр. отпремница).

Када наведени обвезник акцизе на кафу заврши процес производње кафе (пржење, млевење и паковање у појединачно паковање кафе за крајњу потрошњу нпр. нето тежине нпр. 200 gr) дужан је да свако појединачно паковање за крајњу потрошњу, пре стављања у слободан промет, обележи прописаном акцизном маркицом, у овом случају, акцизном маркицом ознака (врста) паковања „П”- појединачна паковања, и словном ознаком Б - за пржену кафу произведену у земљи. Обавеза по основу акцизе за ово лице настаје када свако појединачно паковање кафе за крајњу потрошњу (обележену акцизном маркицом П и Б) стави у слободан промет као крајњи производ на тржиште Републике Србије. Напомињемо, да у случају када привредни субјект обавља процес производње кафе на више локација, да је дужан да надлежном пореском органу пријави сва места, односно локације на којима обавља производњу кафе, као и да кафу коју измешта на другу локацију мора да прати одговарајућа документација.

5. Када се ради о кафи која се производи, у складу са царинским прописима, у оквиру царинског поступка активног оплемењивања робе, таква кафа не обележава се акцизним маркицама, али уколико се иста ставља у слободан промет на тржиште Републике Србије, обвезник акцизе на кафу дужан је да је обележи акцизном маркицом словне ознаке за кафу произведену у земљи (А, Б, В, Г и Д).

11.2. Начин поступања са оштећеним, односно неискоришћеним маркицама за обележавање кафе

Оштећене, односно неискоришћене маркице произвођач, односно увозник кафе, односно обвезник акцизе из члана 6. став 2. Закона, враћа министарству залепљене на једном или више посебних табака папира, с тим што морају имати видљиву ознаку серије и серијски број маркице. Оштећене маркице произвођач, односно увозник кафе доставља квартално, у року од 15 дана по истеку сваког квартала, а обвезник акцизе из члана 6. став 2. Закона доставља у року од 15 дана по истеку квартала у коме је настало оштећење маркица.

Број (количина) оштећених маркица код којих није видљива ознака серије и серијски број маркице и потпуно уништених маркица по једном Обрасцу ЗАМ/К не може бити већи од 0,8% од издатог броја маркица за кафу у појединачном паковању, односно 0,1% за кафу у ринфузи (у расутом стању).

Уколико је по једном Обрасцу ЗАМ/К број (количина) маркица, већи од 0,8%, односно 0,1% од броја преузетих маркица, обвезник акцизе доставља уз Образац АМ-К - квартални извештај произвођача, односно увозника кафе о преузетим, утрошеним и враћеним контролним акцизним маркицама за кафу за период од ___ до ___ 20__ године и спецификацију оштећених маркица код којих није видљива ознака серије и серијски број маркице и потпуно уништених маркица по сваком Обрасцу ЗАМ/К. Спецификација се доставља по врсти маркице и запремини паковања кафе, односно килограму нето масе кафе садржане у готовом производу, према врсти кафе из члана 14. став 1. Закона.

Обвезник акцизе на кафу, дужан је да обрачуна и плати акцизу за количину маркица која прелази 0,8% на основицу коју чини 20% акцизе на пржену кафу, односно килограм нето масе кафе садржане у готовом производу, према врсти кафе из члана 14. став 1. Закона, а за количину маркица која прелази 0,1% обвезник акцизе дужан је да обрачуна и плати акцизу на количину кафе, сходно паковању, према спецификацији из члана 8. став 9. ове уредбе, на основицу коју чини акциза на непржену кафу, и то у року од 15 дана по истеку квартала у којем је утврђено да је број (количина) маркица из става 3. овог члана већи од 0,8%, односно 0,1%.

Уколико обвезник акцизе из става 1. овог члана не достави спецификацију из става 4. овог члана, а количина маркица прелази количину из става 3. овог члана, основица за обрачун акцизе утврђује се према спецификацији из члана 8. став 9. ове уредбе, и то на запремину кафе из члана 14. став 1. Закона за коју је уз ЗАМ/К поднета планирана спецификација а за најзаступљенију количину маркица, и то у року од 15 дана по истеку квартала у којем је утврђено да је број (количина) маркица из става 3. овог члана већи од 0,8%, односно 0,1%.

Произвођач, односно увозник кафе, односно обвезник акцизе из члана 6. став 2. Закона, који се брише из одговарајућег регистра који се води код органа надлежног за регистрацију, односно који врши статусну промену – промену оснивача, или престане да обавља ту делатност по било ком основу, дужан је да најкасније 15 дана пре подношења захтева за брисање из регистра, уписа промене оснивача у регистар, односно престанка обављања делатности о томе обавести надлежну организациону јединицу Пореске управе и у истом року врати министарству оштећене маркице код којих је видљива ознака серије и серијски број маркице и неискоришћене маркице.

Уколико произвођач или увозник кафе, односно обвезник акцизе из члана 6. став 2. Закона, не врати маркице у прописаном року, сматраће се да је настала обавеза по основу акцизе у складу са Законом, те је дужан да обрачуна и плати акцизу за количину невраћених маркица, која прелази 0,8%, односно 0,1% од издатог броја маркица по сваком Обрасцу ЗАМ/К, на начин прописан ст. 5. и 6. овог члана, најкасније на дан брисања из регистра, односно на дан престанка обављања делатности. Лице које не врати маркице, односно не плати акцизу не може бити брисано из одговарајућег регистра сагласно прописима којима се уређује порески поступак и пореска администрација.

Према томе, обвезник акцизе дужан је да све маркице које су оштећене и које имају видљиву ознаку серијског броја врати министарству финансија и њихов број није ограничен.

Уколико се ради о маркицама код којих није видљива ознака серијског броја и које су потпуно уништене њихов број не може прећи 0,8%, односно 0,1%, при чему се на количину маркица која је изнад наведеног процента обрачунава се и плаћа акциза.

Примера ради, ако се ради о акцизним маркицама којима је обележена кафа коју нпр. купац враћа обвезнику акцизе из разлога што је истекао рок трајања, такве маркице нису предмет поновног извештавања, из разлога што је обвезник акцизе за те акцизне маркице, у одређеном периоду за извештавање већ поднео извештај министарству финансија, те нема обавезу да поново подноси извештај за те акцизне маркице.

11.3. Вођење евиденција о акцизним маркицама и подношење Квартални извештај произвођача, односно увозника кафе

Произвођач, увозник и кафе, односно обвезник акцизе из члана 6. став 2. Закона, дужан је да води евиденцију о преузетим, искоришћеним, оштећеним и неискоришћеним маркицама за кафу на Обрасцу ЗАМ/К.

Произвођач, односно увозник кафе, евиденцију води на Обрасцу АМ-К - Квартални извештај произвођача, односно увозника кафе о преузетим, утрошеним и враћеним контролним акцизним маркицама за кафу за период од ___ до ___ 20__ године.

Произвођач, односно увозник кафе дужан је да министарству финансија достави Образац АМ-К најкасније у року од 15 дана по истеку сваког квартала, а увозник у прилогу овог образаца доставља и Образац ПУ - Подаци о извршеном увозу цигарета, и алкохолних пића и кафе (састоји се од два самокопирајућа примерка). Обрасци се министарству могу доставити и електронским путем.

12. Обавезе произвођача кафе у складу са Законом

12.1. Обавезе лица која се сматрају произвођачем кафе у складу са Законом, до 31. децембра 2017. године

Лица која се у Републици Србији баве производњом кафе (произвођачи кафе), а којима се сматрају лица која врше прераду, пржење, паковање, као и друге са њима повезане радње које се врше у сврху производње кафе, имају обавезу да:

• Пријаве места обављања делатности производње кафе

Наиме, према члану 30. Закона, прописано је да је лице које је регистровано за производњу акцизних производа, укључујући у овом случају и производњу кафе дужно да пре почетка обављања делатности производње кафе пријави надлежној организационој јединици Пореске управе место погона и сличног простора у коме ће обављати производњу кафе.

Пријаву места погона произвођач кафе врши надлежној организационој јединици Пореске управе према месту погона где се обавља процес производње кафе и у случају када се ради о великим пореским обвезницима. То значи да је надлежна организационој јединици Пореске управе према месту погона, и у случају када се ради о великим пореским обвезницима.

Уколико један привредни субјект обавља производњу кафе на више локација, дужан је да надлежном пореском органу пријави сва места на којима обавља процес производње кафе, а надлежни порески орган је онај на чијој територији се налази погон или други сличан простор у којем се обавља процес производње кафе.

• Изврше упис у Регистар произвођача кафе код Пореске управе Централне

Произвођач кафе дужан је да се упише у Регистар произвођача кафе који се води код Пореске управе Централне. Начин и поступак уписа наведени су у тачки 10. овог Објашњења.

• Изврше попис затечених залиха кафе са стањем на дан 31. децембра 2017. године

Одредбом члана 25. Закона о изменама и допунама Закона о акцизама („Службени гласник РС”, број 108/16) прописана је обавеза да је, лице које се на дан 31. децембра 2017. године бави прерадом, пржењем, паковањем, као и другим са њима повезаним радњама које се врше у сврху производње кафе, дужно да са стањем на тај дан изврши попис затечених залиха кафе и да пописне листе достави надлежном пореском органу у року од 15 дана од дана извршеног пописа.

То значи да су произвођачи кафе дужни да са стањем на дан 31. децембра 2017. године изврше попис затечених залиха кафе, према врсти и количини кафе из члана 14. Закона. О извршеном попису сачињава се пописна листа, коју је произвођач кафе дужан да достави надлежном пореском органу до 15. јануара 2018. године.

Према томе, пописне листе и подаци о стању залиха кафе у прописаним роковима достављају се надлежној организационој јединици Пореске управе.

Кафа која је пописана у складу са одредбом члана 25. Закона о изменама и допунама Закона о акцизама („Службени гласник РС”, број 108/16), односно кафе произведена до 31. децембра 2017. године, није предмет опорезивања акцизом и не обележава се контролном акцизном маркицом приликом стављања у промет након 31. децембра 2017. године.

Кафа која је до 31. децембра 2017. године унета у царинско подручје Републике Србије, а за коју није окончан царински поступак, не обележава се контролном акцизном маркицом, али се иста, опорезује акцизом при увозу, почев од 1. јануара 2018. године.

Сва лица која се сагласно Закону не сматрају произвођачем кафе (увозници који су само дистрибутери, дистибутери, трговци на мало кафом, лица која обављају услугу припремања и послуживања кафе за конзумирање на лицу места, односно продаје кафе (тзв. „кафу за понети” и др), у делу обављања своје делатности нпр. у ресторанима, баровима, кафићима и др.) немају обавезу пописа затечених залиха кафе на дан 31.12.2017. године.

12.2. Обавезе обрачунавања и плаћања акцизе на кафу у складу са Законом, почев од 1. јануара 2018. године

Од 1. јануара 2018. године произвођач кафе дужан је да надлежној организационој јединици пореске управе доставља податак о стању залиха кафе на последњи дан у месецу, и то за сваки месец, до утрошка пописаних залиха, најкасније у року од десет дана по истеку календарског месеца.

То значи да произвођач кафе, односно лице које се бави прерадом, пржењем, паковањем, као и другим са њима повезаним радњама које се врше у сврху производње кафе, први податак о стању залиха кафе на последњи дан у месецу јануару (31. јануар 2018. године) доставља надлежној организационој јединици Пореске управе до 10. фебруара 2018. године.

Обавеза достављања података о стању залиха кафе на последњи дан у месецу, и то за сваки месец, врши се до утрошка пописаних залиха.

Произвођач кафе, који има на залихама пописану кафу на дан 31. децембар 2017. године, није дужан да на ту кафу (независно од тога да ли је реч о непрженој (сировој) кафи, прженој кафи и др), приликом стављања исте у промет обрачуна и плати акцизу, нити да исту обележи приликом стављања у промет контролном акцизном маркицом. При томе напомињено, да приликом стављања у промет ове кафе (кафе која је пописана на дан 31. децембар 2017. године), произвођач кафе у фактури не исказује акцизу, али у фактури у напомени наводи да се ради о кафи која је пописана сагласно члану 25. Закона о изменама и допунама Закона о акцизама („Службени гласник РС”, број 108/16). Напомињемо да сваки учесник у промету кафе која је пописана на дан 31.12.2017. године има обавезу да у фактури у напомени наводе да се ради о кафи која је пописана сагласно члану 25. Закона о изменама и допунама Закона о акцизама („Службени гласник РС”, број 108/16).

Према томе, кафе која је пописана на дан 31.12.2017. године од стране лица која се у складу са Законом сматрају произвођачима кафе није предмет опорезивања акцизом и иста се не обележава контролном акцизном маркицом.

Почев од 1. јануара 2018. године:

- при увозу кафе од 1. јануара 2018. године, увозници имају као и до сада обавезу плаћања акцизе на кафу, а акцизу обрачунава надлежни царински орган, с тим

да се кафа обележава контролном акцизном маркицом, осим кафе која је сагласно члану 25. став 4. Закона о изменама и допунама Закона о акцизама („Службени гласник РС”, број 108/16) до 31. децембра 2017. године унета у царинско подручје Републике Србије, а за коју није окончан царински поступак, која се не обележава контролном акцизном маркицом;

- увозник кафе који је истовремено и произвођач кафе, од 1. јануара 2018. године има обавезу да приликом производње кафе обрачуна и плати акцизу на кафу, али има право у складу са Законом на сразмерно умањење акцизе која је плаћена при увозу, осим за залихе кафе пописане на дан 31. децембра 2017. године сагласно члану 25. Закона о изменама и допунама Закона о акцизама („Службени гласник РС”, број 108/16);

- увозник кафе који није истовремено и произвођач кафе дужан је да за кафу увезену од 1. јануара 2018. године, укључујући и кафу која је увезена и за коју је плаћена акциза до 31. децембра 2017. године (а за коју не постоји обавеза пописа затечених залиха кафе на дан 31. децембар 2017. године према члану 25. Закона о изменама и допунама Закона о акцизама („Службени гласник РС”, број 108/16)), да при промету исте у фактури коју доставља произвођачу кафе искаже акцизу коју је платио при увозу. Ова лица – увозници (који нису произвођачи кафе у смислу Закона) нису обвезници обрачунавања и плаћања акцизе на кафу коју стављају у слободан промет на тржиште Републике Србије, а произвођач кафе (купац) има обавезу обрачунавања и плаћања акцизе на кафу, али има право у складу са Законом на сразмерно умањење акцизе која је плаћена при увозу, као и обавезу обележавања исте контролном акцизном маркицом;

- произвођач кафе који врши промет кафе од 1. јануара 2018. године, другом произвођачу кафе ради даље производње кафе (осим кафе која је предмет обавезе пописа на дан 31. децембра 2017. године), има обавезу да у фактури искаже акцизу коју је платио приликом набавке кафе на домаћем тржишту, а произвођач кафе има обавезу приликом стављања кафе (готовог производа у промет) да обрачуна акцизу, али може приликом обрачунавања акцизе на кафу да изврши сразмерно умањење плаћене акцизе у складу са Законом која је плаћена претходном учеснику у промету кафе.

При стављању кафе у слободан промет на тржиште Републике Србије за коју је настала обавеза обрачунавања и плаћања акцизе постоји обавеза обележавања кафе контролном акцизном маркицом, осим за кафу за коју је сагласно члану 25. Закона о изменама и допунама Закона о акцизама („Службени гласник РС”, број 108/16) извршен попис затечених залиха кафе на дан 31. децембра 2017. године.

Прилог:

- пример попуњеног Обрасца ЗАМ/К са планираном спецификацију о количини маркица према тежини кафе из члана 14. став 1. Закона за који подноси захтев;
- пример попуњеног Обрасца - Пореска пријава о обрачуну акцизе;
- пример попуњеног Обрасца -АМ-К - Квартални извештај произвођача, односно увозника кафе о преузетим, утрошеним и враћеним контролним акцизним маркицама за кафу за период од ___ до ___ 20__ године.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО
др Душан Вујовић

Образац ЗАМ/К

Министарство финансија Сектор за фискални систем	Евиденциони број (ПОПУЊАВА МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА) датум (ПОПУЊАВА МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА) М.П.	Примерак 1. задржава порески обвезник

ЗАХТЕВ ЗА ИЗДАВАЊЕ КОНТРОЛНИХ АКЦИЗНИХ МАРКИЦА ЗА КАФУ	Број 1:	Датум: 15.1.2018.

I Подаци о подносиоцу захтева - попуњава обвезник акцизе

Назив ПРЖИОНИЦА КАФЕ	Место и адреса Београд, Булевар бб	ПИБ 123456789
Број текућег рачуна XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	Шифра делатности	Матични број 123456

II Подаци о иностраном произвођачу, односно дистрибутеру иностраног произвођача – попуњава увозник

Назив иностраног произвођача САНТОС	Место и адреса БРАЗИЛ	Адреса где се шаљу маркице (УКОЛИКО ОБВЕЗНИК АКЦИЗЕ НЕ ПРЕУЗИМА МАРИЦЕ ЛИЧНО, ВЕЋ ИХ ДОСТАВЉА ИНОПРОЗВЂАЧУ/ИНОДОБАВЉАЋУ ПОШТОМ
Порески број иностраног произвођача XXXXXX		
Назив дистрибутера иностраног произвођача	Место и адреса	Порески број дистрибутера иностраног произвођача

III Подаци о траженим акцизним маркицама – попуњава обвезник акцизе

IV Подаци о издатим акцизним маркицама - попуњава Завод

Врста акцизне маркице	Ознака паковања	Количина		Издате количине	
				Од серијског броја	До серијског броја
А - за непржену кафу	П		А		
	Р				
Б – за пржену кафу	П	9.000	Б	XZ0000100	0009100
	Р				
В – за љуспице и опне од кафе	П		В		
	Р				
Г - за екстракте, есенције и концентрате од кафе	П		Г		
	Р				
Д – за кафу из члана 14. став 1. тач. 5) до 8) Закона	П		Д		
	Р				
УА - за непржену кафу	П		УА	ZZ 1110000	1110040
	Р	40			
УБ – за пржену кафу	П		УБ		
	Р				
УВ – за љуспице и опне од кафе	П		УВ		
	Р				
УГ – за екстракте, есенције и концентрате од кафе	П		УГ		
	Р				
УД – за кафу из члана 14. став 1. тач. 5) до 8) Закона	П		УД		
	Р				
ЕК - за кафу из члана 14. Закона коју произвођач, односно увозник отпрема ради продаје у авионима и бродовима који саобраћају на међународним линијама, односно у слободним царинским продавницама	П		ЕК		
	Р				
Напомена: П – појединачно паковање Р – ринфузно паковање				Датум издавања 16.1.2018	Потпис и печат
Потпис:				Број пошиљке	
				Примио	Потпис примаоца
				ЈМБГ	

Спецификација акцизних маркиц уз ЗАМ/К

1. УА - 40- за непржену кафу, ознака паковања Р x 50kg;
2. Б -9.000 - за пржену кафу, ознака паковања П
9.000 x 200g.

Део 6 Подаци о обрачуној акцизе по члану 31а Закона

	6.1 Датум доспелости за плаћање акцизе	ДД ММ ГГГГ	6.2 Датум до којег је обрачуната камата	ДД ММ ГГГГ
6.3 Редни број	6.4 Уплатни рачун и назив акцизног производа	6.5 Износ обрачунае разликe акцизе	6.6 Камата	
	Укупно:			

Обвезник акције ПРЖИОНИЦА КАФЕ
Седиште БЕОГРАД, Булевар 66
(адреса и општина)
ПИБ 123456789
Матични број 123456
Шифра делатности _____
Број текућег рачуна xxx-xxx-xxxx

КВАРТАЛНИ ИЗВЕШТАЈ ПРОИЗВОЂАЧА, ОДНОСНО УВОЗНИКА КАФЕ О ПРЕУЗЕТИМ, УТРОШЕНИМ И ВРАЋЕНИМ КОНТРОЛНИМ
АКЦИЗНИМ МАРКИЦАМА ЗА КАФУ
ЗА ПЕРИОД ОД 01.01.ДО 31.3.2018. ГОДИНЕ

Број и датум ЗАМ/К	Ознака (врста) паковања кафе, словна ознака врсте кафе и количина преузетних маркица	Серијски број преузетних маркица од – до	Стање (број) нераздуж ених маркица из претходн ог квартала	Број искоришћених маркица (количина произведене кафе према врсти паковања и врсти кафе – словна ознака)	Број искоришћених маркица (количина кафе према врсти кафе (словна ознака) и врсти паковања стављених у промет, односно увезених)	Количина кафе према врсти кафе (словна ознака) и врсти паковања у килограмима стављених у промет, односно увезених	Број враћених општењих маркица са видљивим серијским бројем врсти паковања кафе и врсте кафе (словна ознака)	Број враћених општењих маркица са невидљивим серијским бројем маркица или потпуно унишћених маркица према врсти паковања кафе и врсте кафе (словна ознака)	Стање (број) нераздужених маркица и серијски број од – до на крају квартала према врсти паковања кафе и врсте кафе (словна ознака)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
1/15.1.2018.	Б П 9000	XZ 0000100-0009100	/	8950	8950	8950 – 2000 gr	50	/	0
1/15.1.2018.	УА Р 40	ZZ 1110000-1110040	/	40	40	40 – 50 kg	/	/	0

Напомена:

У колону 5. уписује се број маркица којима је обележена кафе која се налази у акцизном складишту произвођача, односно кафе из увоза за које није настала
обавеза по основу акције, као и број маркица којима је обележена кафе за које не постоји обавеза обрачунавања и плаћања акције – словне ознаке ЕК (члан 19.
Закон);

У колону 6. уписује се број маркица којима је обележена кафе, посебно, по свакој акцизној групи кафе, по којој се плаћа акциза, која је стављена у промет у смислу
члана 21. став 2. Закона, односно увезена у смислу члана 21а Закона, као и кафе а која је обележена маркицама словне ознаке ЕК (члан 19. Закона);

У колону 7. уписује се број маркица којима је обележена кафе према врсти кафе и врсти паковања стављених у промет, односно увезених;

У колону 10. уписује се ставе (број) нераздужених маркица из колоне 5.

Уколико се по једном Обрасту ЗАМ/К преузимају више врста контролних акцизних маркица, сви подаци везани за тај ЗАМ/К уносе се у исту колону.

У _____

Извештај саставио

Одговорно лице

дана _____ 20__ године